

آیین رونمایی از پایان مرمت مسجد جامع علیشاه و ارگ تبریز + تصاویر

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی گفت: مرمت مسجد جامع علیشاه و ارگ تبریز تا پایان خرداد ماه سال جاری به اتمام رسیده و آیین رونمایی از پایان مرمت این بنای تاریخی آخر خرداد ماه برگزار می‌شود.

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی گفت: مرمت مسجد جامع علیشاه و ارگ تبریز تا پایان خرداد ماه سال جاری، به اتمام رسیده و آیین رونمایی از پایان مرمت این بنا، تا، پنج، آخ خرداد ماه برگزار می‌شود. به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، تراب محمدی صبح امروز در بازدید از مراحل مرمت ارگ علیشاه تبریز افزود: مرمت فاز نخست این مجموعه شامل طاق جنوبی به عنوان اصلی‌ترین عنصر اثر به پایان می‌رسد. محمدی تشریح کرد: استحکام بخشی بقایای طاق جنوبی به عنوان اصلی‌ترین عنصر مجموعه، بازسازی خطوط معماری بخش‌های باقی مانده مدرسه و زاویه (خانقاه) در محدوده عملیاتی و بازسازی خطوط معماری تالار هفت دری دوره قاجار از جمله عملیات مرمتی انجام گرفته در این اثر به شمار می‌رود. وی همچنین ساماندهی بقایای مرمت شده را از دیگر اقدامات انجام گرفته در مسجد جامع علیشاه و ارگ تبریز خواند و گفت: ساماندهی‌های همچون نورپردازی، کف سازی، اجرای ارتباطات ورودی، راه پله ها و راه دسترسی و نیز محوطه سازی انجام گرفته و به عنوان آخرین اقدامات تکمیلی فاز نخست در دست کار قرار دارند. مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یادآور شد: علاوه بر عملیات اجرایی، پیش از ورود به مرمت، مطالعات آزمایشگاهی کاملی بر روی این اثر تاریخی انجام گرفته بود. محمدی مطالعات آزمایشگاهی این اثر تاریخی را مربوط به زمین شناسی (ژئوفیزیک) خواند و گفت: مکانیک خاک و مصالح، شناخت بستر زیرین و دیگر مطالعات مرتبط همچون تکمیل برداشت با اسکن لیزر و پایش تغییرات را شامل می‌شود. وی با اشاره به دیگر اقدامات انجام یافته در راستای حفظ این بنای تاریخی اظهار داشت: استحکام بخشی و مرمت‌های حفاظتی طاق صفا مسجد جامع علیشاه که بزرگترین دهانه طاق در جهان بوده نیز به اتمام رسیده است. این مقام مسئول با اشاره فاز بعدی مرمت این اثر تاریخی خاطرنشان کرد: همزمان بقایای کاشی‌کاری و گچ‌بری در دست مرمت قرار داشته و بخش‌های باقی مانده از محوطه و قسمت‌های خانقاه و مدرسه مرمت و احیا می‌شوند. محمدی با اشاره به تاریخچه این اثر اظهار داشت: ساخت مسجد جامع علیشاه که در میدان قدیم تبریز قرار گرفته بود در سال 711 هجری قمری توسط تاج‌الدین علیشاه جیلانی از وزرای ایرانی حکومت ایلخانان مغول آغاز شد. وی با بیان اینکه در غرب مسجد جامع علیشاه یک مدرسه و شرق آن زاویه ای (خانقاه) نیز قرار گرفته بود، افزود: معروف ترین بخش مسجد جامع علیشاه طاق و صفا عظیم جنوبی آن است که با بیش از 30 متر دهانه، بزرگ‌ترین طاق با مصالح سنتی دنیا به شمار می‌رود. محمدی با اشاره به اینکه از تمام مجموعه مسجد جامع علیشاه تنها بخش‌هایی از همین قسمت طاق باقی مانده است، یادآور شد: از دیگر عناصر و فضاهای مسجد می‌توان به استخر، نهر آب، صحن مسجد، طاق‌های سنگی اطراف مسجد، مناره و مقبره‌بانی اثر اشاره کرد. مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان تصریح کرد: در تزئینات وابسته به معماری بخش مدرسه و خانقاه همانند ساختار کلی بنا حداکثر اغراق در اجرا به کاربرده شده است. محمدی افزود: ستون‌های جانبی محراب مدرسه و تزئینات طلاکوب نمای داخلی، گچ‌بری، ستون‌های مرمر مرتفع طاق‌های اطراف صحن، سنگ پلاک‌های بسیار عظیم بدنه، کاشی‌کاری معرق و کتیبه‌های خطی و سنگ فرش مرمرین صحن زاویه از جمله تزئیناتی هستند که می‌توان به آنها اشاره کرد. وی خاطرنشان کرد: به نظر می‌رسد با مرگ تاج‌الدین علیشاه در سال 724 هجری قمری ادامه کار ساخت این مجموعه متوقف شده و بخش صفا، تزئینات طاق بزرگ جنوبی و تکمیل طاق فرو ریخته آن نیز هیچگاه اجرا نشد. محمدی با بیان اینکه حملات بیگانگان، زلزله و دیگر عوامل مخرب نتوانست مرمت‌ها و بازسازی‌های این مجموعه را متوقف کند، تشریح کرد: از اوایل دوره صفویه این مجموعه به عنوان مرکز آموزش تشیع به عنوان مرکزیت ایدئولوژیک مذهبی در جنگ‌های ایران و عثمانی مورد استفاده بود و به همین دلیل در حمله سلطان مراد عثمانی به ایران این مجموعه به عمد تخریب شد. وی ادامه داد: پس از زلزله سال 1194 تبریز، این مجموعه به عنوان مستحکم‌ترین بخش ارگ حکومتی تبریز به عنوان محل استقرار توپ‌های سپاه ایران در جنگ با حملات روسیه قرار گرفت و نام «#171;ارگ» بر آن مصطلح گشت. محمدی اجرای عملیات مرمتی در مجموعه مسجد جامع علیشاه و ارگ تبریز را حاصل هماهنگی بسیار خوب با ارگان‌های مرتبط به ویژه بنیاد مصلای تبریز دانست و گفت: استمرار و تداوم عملیات مرمتی و مطالعاتی در این اثر تاریخی با هماهنگی بین بخشی برای جلوگیری از تداخل طرح‌ها به خوبی انجام گرفته است.